

Projekt
z dnia 3 grudnia 2012 r.

Uchwała Nr
Rady Miasta Ostrołęki
z dnia

w sprawie przyjęcia „Programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w mieście Ostrołęka na lata 2013 – 2015”.

Na podstawie art. 176 pkt 1 oraz art. art. 180 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149 poz. 887 ze zm.) postanawia się, co następuje:

§ 1.

Przyjmuje się „Program wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w mieście Ostrołęka na lata 2013 – 2015” w brzmieniu określonym w załączniku do uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Załącznik do projektu z dnia 3 grudnia 2012 r.
uchwały Nr
Rady Miasta Ostrołęki
z dnia 2012 r.
w sprawie przyjęcia „Programu Wspierania Rodziny i Systemu
Pieczy Zastępczej w Mieście Ostrołęka na lata 2013 – 2015”

PROGRAM
WSPIERANIA RODZINY i SYSTEMU PIECZY ZASTĘPCZEJ
W MIEŚCIE OSTROŁĘKA
na lata 2013 – 2015

Ostrołęka, grudzień 2012 r.

Spis treści

1. Wstęp.
2. Charakterystyka rodzin biologicznych.
3. Charakterystyka rodzin zastępczych.
4. Charakterystyka instytucjonalnej pieczy zastępczej.
5. Cele Programu.
6. Limit rodzin zastępczych na lata 2013-2015.
7. Monitoring i ewaluacja Programu.
8. Źródła finansowania Programu.
9. Adresaci Programu.

1. Wstęp

Rodzina jest pierwszym i najbardziej naturalnym środowiskiem wychowawczym, z którym dziecko styka się w swym życiu. Tu nawiązuje pierwsze kontakty z innymi ludźmi i zdobywa pierwsze doświadczenia społeczne, które są podwaliną i zaczątkiem rozwoju społecznego małego człowieka, rzutując nieraz w decydujący sposób na całe jego życie. W rodzinie tworzone są warunki do zaspakajania potrzeb miłości, afiliacji, bezpieczeństwa, afirmacji i wielowymiarowego kontaktu, życiowego sukcesu, potrzeby rozwoju i twórczości, odnalezienia sensu życia.

Każde dziecko ma prawo do: szczęścia, miłości, zrozumienia, stabilnego środowiska wychowawczego, rozwoju uzdolnień, zainteresowań, pomocy w przygotowaniu do samodzielnego życia, ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem, poszanowania tożsamości religijnej i kulturowej, a także do wyrażania swoich opinii.

Jednostki organizacyjne powołane do wspierania rodziny i sprawowania pieczy zastępczej stoją na straży przestrzegania praw najmłodszych członków społeczeństwa. Skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowywaniu dzieci, a także skuteczna ochrona dzieci i zapewnienie im dostatecznej pomocy stanowią główny cel niniejszego Programu.

Działania podejmowane przez jednostki organizacyjne Miasta Ostrołęki ukierunkowane są na:

- **dobro dzieci**, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój, przyszłą samodzielność życiową, dla ochrony przysługujących im praw i wolności,
- **dobro rodziny**, która jest podstawową komórką społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju i dobra wszystkich jej członków, a w szczególności dzieci.

Z dniem 1 stycznia 2012 r. weszła w życie ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149, poz.887).

Wspieranie rodziny to pomoc w pokonywaniu trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Zgodnie z ustawą główny nacisk w pracy z rodziną powinien być położony na udzielanie wsparcia rodzinie naturalnej przed wystąpieniem sytuacji kryzysowej, której konsekwencją jest zabranie dziecka z domu. Do realizacji zadań z tego zakresu powołano uchwałą Rady Miasta Nr 187/XVIII/2011 z dnia 24 listopada 2011r. **Zespół Placówek Wsparcia Dziennego.**

W strukturze Zespołu funkcjonuje 6 świetlic środowiskowych i zespół ds. asysty rodzinnej. **Asystent rodziny** prowadzi pracę z rodziną naturalną za jej zgodą i z jej udziałem, motywując rodzinę do aktywnego współdziałania w realizacji planu pracy z rodziną.

System pieczy zastępczej to zespół osób, instytucji i działań mających na celu zapewnienie czasowej opieki i wychowania dzieciom w przypadkach niemożności sprawowania opieki i wychowania przez rodziców. Ustawa wyróżnia pieczę zastępczą instytucjonalną i rodzinną. Instytucjonalną pieczę zastępczą zapewnia **Placówka Pieczy Zastępczej „Korczakówka”**, która została wyznaczona na **Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej w Ostrołęce** - zarządzeniem Nr 399/2011 Prezydenta Miasta Ostrołęki z dnia 30 grudnia 2011 r. W strukturze organizacyjnej Placówki funkcjonuje zespół ds. rodzinnej pieczy zastępczej, który tworzą **koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej**. Najważniejszym zadaniem koordynatora jest udzielanie pomocy rodzinom zastępczym w realizacji zadań wynikających z pieczy zastępczej.

Główne działania wynikające z ustawy:

I. Opieka nad dzieckiem i rodziną - praca z rodziną naturalną - wsparcie, wzmocnienie w celu przywrócenia rodzinie zdolności do wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczych:

- a) pomoc asystenta rodziny, opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną,
- b) oferta pomocowa jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- c) wsparcie poprzez udział dziecka w zajęciach w placówce wsparcia dziennego,
- d) działania innych jednostek/podmiotów na rzecz dziecka i rodziny,
- e) pomoc rodziny wspierającej.

II. Opieka nad dzieckiem pozbawionym opieki ze strony rodziny - umieszczenie dziecka w rodzinie zastępczej:

- a) pomoc koordynatora rodzinnej pieczy zastępczej, opracowanie i realizacja planu pracy z rodziną,
- b) pomoc i wsparcie specjalistyczne dla rodzin zastępczych, dzieci zastępczych i biologicznych,
- c) oferta pomocowa jednostek organizacyjnych pomocy społecznej,
- d) wsparcie rodziny pomocowej,
- e) działania mające na celu powrót dziecka do rodziny naturalnej.

Po wyczerpaniu powyższych możliwości - umieszczenie dziecka w placówce opiekuńczo-wychowawczej:

- a) opracowanie i realizacja planu pomocy dziecku,
- b) praca z rodziną biologiczną,
- c) wsparcie i pomoc specjalistyczna dla dzieci umieszczonych w instytucjonalnej pieczy zastępczej i ich rodzin,
- d) działania mające na celu powrót dziecka do rodziny naturalnej.

2. Charakterystyka rodzin biologicznych

Rodzinę spośród innych wspólnot ludzkich wyróżniają takie cechy jak:

- tworzenie się bardzo silnych więzi emocjonalnych,
- spontaniczne, bezpośrednie interakcje pomiędzy członkami rodziny,
- stałe, codzienne obcowanie ze sobą,
- nieograniczone możliwości indywidualnych kontaktów,
- wspólne tradycje, obyczaje, normy, wartości,
- wzajemna odpowiedzialność i troska za siebie,
- pomoc dziecku w zaspokajaniu podstawowych jego potrzeb.

Wymienione cechy to cechy rodziny prawidłowo funkcjonującej. Jeśli w jej środowisku występuje ich deficyt, następuje na ogół dysfunkcja, a rozwój dziecka pozostaje zagrożony.

Rodziny dysfunkcyjne zazwyczaj są „zakorzenione we wstydzie” (dzieci często wstydzą się swojej rodziny). Cechami charakteryzującymi te rodziny są:

- brak w nich intymności,
- ich członkowie mają utrwalone, zamrożone, sztywne role,
- można zaobserwować zaplątane granice pomiędzy członkami rodziny,
- ich członkowie nie mogą zaspokoić swoich indywidualnych potrzeb,
- system komunikacji polega na otwartym konflikcie, albo na zgodzie na to, żeby nie było niezgody, rzadko dochodzi tam do prawdziwego kontaktu,
- zasady są sztywne i nie zmieniają się, takimi zasadami są na ogół kontrola, perfekcjonizm i oskarżenie,
- jawne tajemnice są częścią kłamstw, które trzymają rodzinę w zamrożonym stanie, tajemnice te każdy zna i udaje, że o niczym nie wie,
- zaprzeczanie konfliktom i frustracji tworzy sytuacje, w której każdy chce osiągnąć swoje cele siłą woli,
- ich członkowie odrzucają granice własnej osoby dla podtrzymania systemu rodziny, co jest równoznaczne z odrzuceniem własnej tożsamości.

O rodzinie dysfunkcyjnej można mówić już wtedy, gdy jej prawidłowe funkcjonowanie zostało w miarę trwale zaburzone. Dysfunkcyjna rodzina to taka, która nie spełnia już swoich naturalnych funkcji, jej członkowie funkcjonują na niższym poziomie, zwłaszcza dzieci.

Wspieranie rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych ma na celu udzielanie rodzinom pomocy w sytuacji, gdy nie są one w stanie pokonać tych trudności, wykorzystując własne środki, możliwości i uprawnienia. Szukający pomocy oczekuje odreagowania swoich emocji, wglądu w przyczyny trudnej sytuacji oraz pomocy w dokonaniu zmian w swoim życiu.

Pomocy tej udziela się rodzinom z powodu bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych, wielodzietnych, z niepełnosprawnością, długotrwałą lub ciężką chorobą, z alkoholizmem. Pomoc ta powinna w miarę możliwości doprowadzić do życiowego usamodzielnienia oraz integracji ze środowiskiem.

Na podstawie informacji z Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce, liczba rodzin wykazujących bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i w prowadzeniu gospodarstwa domowego, zwłaszcza w rodzinach niepełnych i wielodzietnych kształtowała się następująco:

- 2010 r. – 410 rodzin,
- 2011 r. – 415 rodzin,
- na koniec czerwca 2012 r. – 308 rodzin.

3. Charakterystyka rodzin zastępczych

Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2009 r. nr 175, poz. 1362 z późn. zm.) regulowała zapewnienie opieki i wychowania w rodzinie zastępczej dzieciom pozbawionym całkowicie i częściowo opieki rodzicielskiej do końca 2011 r. Zgodnie z ww. ustawą do końca 2011 r. funkcjonowały następujące rodzaje rodzin zastępczych:

- 1) spokrewnione z dzieckiem – opiekę nad dzieckiem przejmowali członkowie rodziny np. dziadkowie, rodzeństwo, wujostwo itp.,
- 2) niespokrewnione z dzieckiem – opiekę nad dzieckiem sprawowały osoby prawnie obce dla dziecka; w takiej rodzinie mogło przebywać w tym samym czasie troje dzieci,
- 3) zawodowe niespokrewnione z dzieckiem :
 - a) wielodzietne – w takiej rodzinie mogło przebywać w tym samym czasie nie mniej niż troje i nie więcej niż sześcioro dzieci, a w przypadku konieczności umieszczenia w rodzinie licznego rodzeństwa liczba dzieci w rodzinie zastępczej mogła się zwiększyć,
 - b) specjalistyczne, w których umieszczane były dzieci niedostosowane społecznie albo dzieci z różnymi dysfunkcjami, problemami zdrowotnymi wymagające szczególnej opieki i pielęgnacji; w rodzinie takiej mogło wychowywać się w tym samym czasie nie więcej niż troje dzieci,

- c) o charakterze pogotowia rodzinnego – w takiej umieszczane było nie więcej niż troje dzieci na pobyt okresowy do czasu unormowania sytuacji życiowej dziecka, nie dłużej niż na 12 miesięcy; w szczególnie uzasadnionych przypadkach pobyt dziecka mógł być przedłużony, jednak nie dłużej niż o kolejne 3 miesiące.

Informacje o rodzinach zastępczych funkcjonujących na terenie Ostrołęki w latach 2009- 2011

Tabela 1. Liczba rodzin zastępczych.

| Rodzaj rodziny zastępczej | 2009 | 2010 | 2011 |
|---------------------------------------|-------------|-------------|-------------|
| spokrewniona | 37 | 38 | 45 |
| niespokrewniona | 2 | 2 | 3 |
| zawodowa: | | | |
| *wielodzietna | 1 | 1 | 1 |
| *specjalistyczna | 0 | 0 | 0 |
| *o charakterze pogotowia opiekuńczego | 2 | 2 | 2 |
| Razem : | 42 | 43 | 51 |

Źródło: MOPR w Ostrołęce-sprawozdanie MPiPS-03.

Tabela nr 2. Liczba dzieci umieszczonych w rodzinach zastępczych.

| Rodzaj rodziny zastępczej | 2009 | 2010 | 2011 |
|--|-------------|-------------|-------------|
| spokrewniona | 47 | 51 | 63 |
| niespokrewniona | 4 | 3 | 7 |
| Zawodowa niespokrewniona | | | |
| *wielodzietna | | | |
| *specjalistyczna | 6 | 6 | 6 |
| *o charakterze pogotowia opiekuńczego | 0 | 0 | 0 |
| | 10 | 15 | 10 |
| Razem: | 67 | 75 | 86 |

Źródło: MOPR w Ostrołęce.

Tabela nr 3. Liczba rodzin zastępczych funkcjonujących w innych powiatach,
w których umieszczone były dzieci z miasta Ostrołęki.

| Rodzaj rodziny zastępczej | 2009 | 2010 | 2011 |
|---|-------------|-------------|-------------|
| spokrewniona | 1 | 2 | 2 |
| niespokrewniona | ---- | 1 | 1 |
| Zawodowa niespokrewniona: | | | |
| *wielodzietna | | | 2 |
| *specjalistyczna | | | |
| *pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego | | | |
| Razem: | 1 | 3 | 5 |

Źródło: MOPR w Ostrołęce.

Tabela nr 4. Liczba dzieci z Ostrołęki umieszczonych w rodzinach zastępczych na terenie innych powiatów.

| Rodzaj rodziny zastępczej | 2009 | 2010 | 2011 |
|--|-------------|-------------|-------------|
| spokrewniona | 1 | 2 | 2 |
| niespokrewniona | ----- | 1 | 1 |
| zawodowa niespokrewniona: | | | |
| *wielodzietna | ---- | ---- | 4 |
| *specjalistyczna | ---- | ---- | ---- |
| *pełniąca funkcja pogotowia rodzinnego | ---- | ---- | ---- |
| Razem: | 1 | 3 | 7 |

Źródło: MOPR w Ostrołęce.

Tabela nr 5. Liczba usamodzielnianych wychowanków rodzin zastępczych.

| Liczba usamodzielnianych | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 |
|---|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Kontynuujących naukę | 16 | 14 | 23 | 2 |
| którym przyznano pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej | 1 | 1 | 0 | 0 |
| którym przyznano pomoc pieniężną usamodzielnienie | 1 | 1 | 0 | 0 |
| umieszczonych w mieszkaniu chronionym | 3 | 2 | 3 | 0 |

Źródło: MOPR w Ostrołęce.

Ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r.o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej wprowadziła z dniem 1 stycznia 2012 r. następujące formy rodzinnej pieczy zastępczej :

- 1) rodzina zastępcza:
 - a) spokrewniona (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, będący wstępniymi lub rodzeństwem dziecka),
 - b) niezawodowa (małżonkowie lub osoba niepozostająca w związku małżeńskim, niebędący wstępniymi lub rodzeństwem dziecka),
 - c) zawodowa, w tym pełniąca funkcje pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,
- 2) rodzinny dom dziecka.

Rodziny zastępcze oraz rodzinne domy dziecka na ich wniosek, mogą być wspierane przez rodziny pomocowe sprawujące opiekę nad dzieckiem w przypadku czasowego niesprawowania opieki nad tym dzieckiem przez rodzinę zastępczą lub prowadzącego rodzinny dom dziecka.

Tabela nr 7. Liczba rodzin zastępczych zawodowych i niezawodowych w Ostrołęce
- stan na dzień 30 listopada 2012 r.

| Formy rodzinnej pieczy zastępczej | Liczba rodzin zastępczych |
|--|----------------------------------|
| Rodzina zastępcza zawodowa | 2 |
| Rodzina zastępcza zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego | 2 |
| Rodzina zastępcza niezawodowa | 2 |

Źródło: PPZ „Korczakówka” w Ostrołęce.

4. Charakterystyka instytucjonalnej pieczy zastępczej

W Ostrołęce funkcjonuje jedna placówka opiekuńczo- wychowawcza typu socjalizacyjnego z miejscami interwencyjnymi dla 30 wychowanków – na podstawie zezwolenia na prowadzenie placówki opiekuńczo - wychowawczej wydanego, na czas nieokreślony, przez Wojewodę Mazowieckiego decyzją Nr 60/2011 z dnia 5 grudnia 2011 r.

Placówka wpisana jest do Rejestru placówek opiekuńczo-wychowawczych województwa mazowieckiego pod Nr 109.

Tabela nr 8. Liczba dzieci umieszczonych w placówce opiekuńczo -wychowawczej w Ostrołęce w latach 2009-2012

| Rok | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 |
|---|-------------|-------------|-------------|-------------|
| Liczba wychowanków (socjalizacja i interwencja) | 81 | 89 | 75 | 37 |
| w tym pochodzących z: | | | | |
| 45 | 56 | 53 | 26 | |
| * z miasta Ostrołęki, | 17 | 20 | 15 | 9 |
| * z powiatu ostrołęckiego, | 19 | 13 | 7 | 2 |
| * z innych powiatów | | | | |

Źródło: WPOW, PPZ „Korczakówka” w Ostrołęce.

W latach 2009-2012 żadne dziecko pochodzące z Ostrołęki nie było umieszczone w placówce opiekuńczo-wychowawczej działającej na terenie innych powiatów.

Tabela nr 9. Liczba usamodzielnianych wychowanków placówki opiekuńczo - wychowawczej.

| Liczba usamodzielnianych | 2009 | 2010 | 2011 | 2012 |
|---|-------------|-------------|-------------|-------------|
| kontynuujących naukę | 8 | 9 | 10 | 3 |
| którym przyznano pomoc na zagospodarowanie w formie rzeczowej | 3 | 2 | 0 | 0 |
| którym przyznano pomoc pieniężną na usamodzielnienie | 2 | 0 | 2 | 0 |
| umieszczonych w mieszkaniu chronionym | 3 | 4 | 7 | 0 |

Źródło: MOPR w Ostrołęce.

5. Cele Programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej

Celem głównym Programu jest budowa systemu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej oraz rozwój systemu pieczy zastępczej ze szczególnym ukierunkowaniem na rodzinne formy pieczy zastępczej.

| Cele szczegółowe | Kierunki działań | Oczekiwane efekty | Wskaźniki |
|---|--|---|---|
| Wspieranie rodzin naturalnych poprzez usługi | 1.Poradnictwo realizowane przez podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny: Ośrodek Interwencji Kryzysowej, Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie, Poradnię | 1.Korzystanie z poradnictwa oferowanego przez podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny. | 1.Liczba rodzin, które skorzystały z poradnictwa i usług podmiotów działających na rzecz dziecka i rodziny. |

| | | | |
|--|---|--|--|
| <p>instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny</p> | <p>Pedagogiczno-Psychologiczną , Rodzinny Ośrodek Diagnostyczno-Konsultacyjny.</p> <p>2.Zorganizowanie zajęć informacyjno-warsztatowych prowadzonych przez psychologa, poradnictwo indywidualne.</p> <p>3.Współpraca i koordynacja lokalnych służb i instytucji na rzecz aktywizacji rodziny naturalnej w celu poprawy własnej sytuacji życiowej oraz zmiany stylu życia.</p> | <p>2.Wyposażenie klientów w stosowną wiedzę i umiejętność wykorzystania zdobytej wiedzy w życiu osobistym.</p> <p>3. Poprawa funkcjonowania rodzin naturalnych.</p> | <p>2.Liczba zajęć, warsztatów, liczba uczestników.</p> <p>3.Liczba rodzin, u których nastąpiła poprawa w funkcjonowaniu.</p> |
| <p>Poprawa funkcjonowania rodziny zagrożonej dysfunkcją i rodziny dysfunkcyjnej</p> | <p>1.Poradnictwo realizowane przez publiczne jednostki organizacyjne.</p> <p>2.Działania edukacyjne, pomoc w rozwiązywaniu problemów życiowych, zwiększenie aktywności własnej w zakresie poprawy sytuacji- usługi asystenta rodziny.</p> <p>3.Rozbudowa zaplecza usługowego wspierającego rodzinę w wypełnianiu jej funkcji i zadań – terapia rodziny (zatrudnienie terapeuty rodziny).</p> <p>4.Prowadzenie treningów umiejętności społecznych, ekonomicznych i wychowawczych - zajęcia z psychologiem</p> | <p>1.Korzystanie z oferty publicznych jednostek organizacyjnych.</p> <p>2.Usamodzielnianie się rodzin objętych wsparciem asysty rodzinnej.</p> <p>3.Podniesienie umiejętności wychowawczych i kompetencji rodzicielskich, w efekcie poprawa funkcjonowania całej rodziny.</p> <p>4.Wzrost kompetencji społecznych, ekonomicznych i wychowawczych uczestniczących w treningach.</p> | <p>1.Liczba jednostek publicznych, liczba osób, które skorzystały z poradnictwa jednostek publicznych.</p> <p>2.Liczba zatrudnionych asystentów, liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodzinnego, liczba rodzin „usamodzielnionych”.</p> <p>3.Liczba rodzin objętych terapią rodzinną, liczba pomyślnie zakończonych terapii rodzinnych.</p> <p>4.Liczba odbytych treningów, liczba uczestników treningów.</p> |

| | | | |
|--|--|--|--|
| <p>Zapobieganie niedostosowaniu społecznemu dzieci i młodzieży.</p> | <p>i terapeutą rodziny.</p> <p>5. Budowa grup samopomocowych.</p> <p>1. Zapewnienie działalności placówek wsparcia dziennego w formie świetlic środowiskowych.</p> <p>2. Promowanie programów profilaktyczno-edukacyjno - wychowawczych z zakresu dewiacji i patologii społecznej ze szczególnym uwzględnieniem profilaktyki uzależnień.</p> <p>3. Zorganizowanie warsztatów psychologicznych dla dzieci i młodzieży z zakresu komunikacji międzyludzkiej, rozwiązywania problemów, radzenia sobie ze stresem.</p> <p>4. Organizowanie pracy „streetworkerów”.</p> | <p>5. Poprawa funkcjonowania rodzin dysfunkcyjnych.</p> <p>1. Korzystanie dzieci i młodzieży z oferty placówek wsparcia dziennego.</p> <p>2. Zdobywanie wiedzy w zakresie profilaktyki uzależnień przez wychowanków świetlic.</p> <p>3. Wzrost umiejętności w zakresie komunikacji interpersonalnej, rozwiązywania problemów i radzenia sobie ze stresem.</p> <p>4. Alternatywne dla niepożądanych zachowań organizowanie czasu wolnego.</p> | <p>5. Liczba spotkań samopomocowych, liczba uczestników grup samopomocowych.</p> <p>1. Liczba świetlic, liczba dzieci i młodzieży korzystających ze świetlic.</p> <p>2. Liczba i tytuły przeprowadzonych programów profilaktyczno - edukacyjno-wychowawczych, liczba uczestników w poszczególnych programach.</p> <p>3. Liczba i tytuły warsztatów psychologicznych, liczba uczestników w konkretnych warsztatach.</p> <p>4. Liczba zatrudnionych „streetworkerów”, liczba uczestniczących w spotkaniach z „streetworkerem”.</p> |
| <p>Zorganizowanie kompleksowego systemu rodzinnej oraz instytucjonalnej</p> | <p>1. Wdrażanie projektów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej.</p> <p>2. Promowanie w środowisku lokalnym zastępczych form opieki rodzinnej.</p> | <p>1. Powstawanie alternatywnych form opieki zastępczej.</p> <p>2. Postrzeganie rodzin zastępczych jako „wspierających” system pomocy</p> | <p>1. Liczba nowych form opieki.</p> <p>2. Liczba kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.</p> |

| | | | |
|---------------------------------|--|--|---|
| <p>pieczy zastępczej</p> | <p>3. Tworzenie zawodowych i niezawodowych rodzin zastępczych.</p> <p>4. Realizacja procesu diagnostyczno-kwalifikacyjnego kandydatów na rodziców zastępczych.</p> <p>5. Wspieranie rodzin zastępczych w wypełnianiu funkcji wychowawczych.</p> <p>6. Inicjowanie grup wsparcia dla rodzin zastępczych.</p> <p>7. Wspieranie rodzin zastępczych w kierunku zapobiegania powrotowi dzieci do placówki opiekuńczo-wychowawczej.</p> <p>8. Współpraca z rodzicami naturalnymi dziecka umieszczonego w rodzinie zastępczej, placówce opiekuńczo-wychowawczej na rzecz reintegracji rodziny.</p> <p>9. Zapewnienie w placówce opiekuńczo-wychowawczej wymaganych standardów.</p> <p>10. Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz rodzicielstwa zastępczego.</p> | <p>społecznej.</p> <p>3. Wzrost liczby rodzin zastępczych niezawodowych i zawodowych.</p> <p>4. Kompleksowa diagnoza i szkolenie kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.</p> <p>5. Pomoc specjalistyczna.</p> <p>6. Powstanie grup wsparcia.</p> <p>7. Zmniejszenie liczby wychowanków powracających do placówki.</p> <p>8. Przejęcie przez rodziny biologiczne opieki nad własnym dzieckiem.</p> <p>9. Utrzymanie w placówce opiekuńczo-wychowawczej wymaganych standardów.</p> <p>10. Wsparcie rodziców zastępczych przez organizacje pozarządowe.</p> | <p>3. Liczba rodzin zawodowych i niezawodowych.</p> <p>4. Liczba rodzin, które otrzymują świadectwo kwalifikacyjne do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.</p> <p>5. Liczba rodzin korzystających z pomocy specjalistycznej.</p> <p>6. Liczba grup wsparcia/liczba uczestników w grupie wsparcia.</p> <p>7. Liczba wychowanków powracających z rodzin zastępczych do placówki.</p> <p>8. Liczba dzieci z rodzin zastępczych i placówek opiekuńczo-wychowawczych, które powróciły do rodzin naturalnych.</p> <p>9. Liczba wychowanków placówce, czas pobytu, liczba wychowawców, specjalistów, stan bazy lokalowej, formy wsparcia wychowanków.</p> <p>10. Liczba organizacji udzielających wsparcia oraz specyfika udzielonego wsparcia.</p> |
|---------------------------------|--|--|---|

| | | | |
|--|--|--|--|
| <p>Pomoc w usamodzielnieniu wychowanków placówki opiekuńczo-wychowawczej i rodzin zastępczych</p> | <p>1.Wczesne przygotowanie wychowanków placówek i rodzin zastępczych.</p> <p>2.Podejmowanie działań mających na celu kształtowanie pozytywnego wizerunku wychowanka placówki.</p> <p>3.Organizowanie grupy wsparcia dla usamodzielnionych wychowanków.</p> <p>4.Nauka umiejętności poruszania się na rynku pracy (CV, autoprezentacja itp.).</p> <p>5.Przyznawanie pomocy pieniężnej na usamodzielnienie i kontynuowanie nauki.</p> <p>6.Współpraca instytucji na rzecz kompleksowego wsparcia usamodzielnianego wychowanka.</p> <p>7.Zorganizowanie różnych form mieszkań dostępnych dla usamodzielnionych wychowanków.</p> | <p>1.Dobre przygotowanie wychowanka do procesu usamodzielnienia.</p> <p>2.Pozytywny wizerunek wychowanka placówki.</p> <p>3.Powstanie grup wsparcia.</p> <p>4.Nabywanie umiejętności poruszania się na rynku pracy.</p> <p>5.Wsparcie materialne wychowanka startującego w dorosłość.</p> <p>6.Wsparcie usamodzielnionych wychowanków zgodnie z kompetencjami instytucji.</p> <p>7.Dostępność bazy mieszkaniowej zgodnie potrzebami.</p> | <p>1.Pozytywne wyniki oceny realizacji planu usamodzielnienia.</p> <p>2.Liczba pracodawców przyjmujących wychowanka na praktykę, liczba właścicieli wynajmujących mieszkanie dorosłym wychowankom.</p> <p>3.Liczba grup wsparcia/liczba uczestników.</p> <p>4.Liczba wychowanków, którzy nabyli umiejętności poruszania się na rynku pracy, liczba zatrudnionych wychowanków.</p> <p>5.Liczba wychowanków, którzy otrzymali wsparcie oraz formy wsparcia.</p> <p>6.Liczba, forma, rodzaj otrzymanego wsparcia, liczba wychowanków otrzymujących wsparcie.</p> <p>7.Liczba miejsc w mieszkaniach chronionych.</p> |
|--|--|--|--|

| | | | |
|---|---|---|---|
| Podniesienie jakości świadczonych usług w zakresie pomocy dziecku i rodzinie | 1.Udział w szkoleniach i konferencjach w zakresie opieki nad dzieckiem i rodziną. 2.Upowszechnianie dobrych praktyk w obszarze opieki nad dzieckiem i rodziną. | 1.Wzrost wiedzy i umiejętności w obszarze pomocy rodzinie i dziecku. 2.Poznanie i wdrożenie dobrych rozwiązań w obszarze pomocy rodzinie i dziecku w swoim środowisku. | 1.Liczba szkoleń, konferencji, liczba uczestników. 2.Liczba i konkretne nazwy „dobrych praktyk”. |
|---|---|---|---|

6. Limit rodzin zastępczych zawodowych na lata 2013-2015

| Formy rodzinnej pieczy zastępczej | 2013 | 2014 | 2015 |
|--|-------------|-------------|-------------|
| Rodziny zawodowe | 2 | 3 | 4 |
| Rodziny zawodowe pełniące funkcję pogotowia rodzinnego | 2 | 2 | 2 |
| Rodzina zawodowa specjalistyczna | ---- | ---- | ---- |
| Rodzina niezawodowa | 3 | 3 | 3 |

| | | | |
|----------------------|-------|------|------|
| Rodzinny dom dziecka | ----- | ---- | ---- |
| Ogółem: | 7 | 8 | 9 |

Limit rodzin zawodowych i niezawodowych określony został na podstawie liczby dzieci objętych opieką i wychowaniem w pieczy zastępczej w latach poprzednich.

7. Monitoring i ewaluacja Programu

Realizatorami Programu jest Zespół Placówek Wsparcia Dziennego i Placówka Pieczy Zastępczej „Korczakówka”- Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej przy współpracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce oraz innych instytucji i organizacji pozarządowych. Monitorowanie Programu Wsparcia Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej w Mieście Ostrołęka na lata 2013 – 2015 odbywać się będzie na podstawie sporządzanej sprawozdawczości z wykonywanych zadań oraz analizy zbieranych informacji dotyczących realizacji działań i założonych wskaźników ujętych w Programie. Realizatorzy programu zbiorczą informację z realizacji programu będą przedkładać corocznie Radzie Miasta Ostrołęki.

Program będzie podlegał ewaluacji i zmianom w zależności od potrzeb i możliwości finansowych.

8. Źródła finansowania Programu

Źródłem finansowania Programu Wsparcia Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej w Mieście Ostrołęka na lata 2013- 2015 będą środki finansowe pochodzące:

- 1) z budżetu Miasta Ostrołęki,
- 2) z innych źródeł.

9. Adresaci Programu

1. Rodziny niewydolne wychowawczo i niezaradne życiowo.
2. Dzieci i młodzież zagrożona niedostosowaniem społecznym.
3. Rodziny wspierające.
4. Dzieci przebywające w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.
5. Rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej.
6. Usamodzielniani wychowankowie placówki pieczy zastępczej i rodzin zastępczych.
7. Rodziny zastępcze i kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej zawodowej, rodziny zastępczej niezawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka.
8. Rodziny pomocowe sprawujące tymczasową opiekę nad dzieckiem pozbawionym opieki rodziców.
9. Pracownicy Placówki Pieczy Zastępczej „Korczakówka” i Zespołu Placówek Wsparcia Dziennego.
10. Inne osoby i podmioty działające na rzecz dziecka i rodziny.

**Uzasadnienie
do projektu uchwały
Rady Miasta Ostrołęki
z dnia 3 grudnia 2012 r.**

w sprawie przyjęcia „Programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w mieście Ostrołęka na lata 2013 – 2015”

Na podstawie art. 176 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. Nr 149 poz. 887 ze zm.) do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.

Natomiast zgodnie z art. 180 pkt 1 ww. ustawy do zadań własnych powiatu należy opracowanie i realizacja 3-letnich powiatowych programów dotyczących rozwoju pieczy zastępczej, zawierających między innymi coroczny limit rodzin zastępczych zawodowych.

Wobec powyższego przekazuję projekt uchwały w sprawie przyjęcia „Programu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej w mieście Ostrołęka na lata 2013 – 2015”.

Głównym celem Programu jest budowa systemu wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo - wychowawczej oraz rozwój systemu pieczy zastępczej ze szczególnym ukierunkowaniem na rodzinne formy pieczy zastępczej. Realizatorami programu jest Zespół Placówek Wsparcia Dziennego i Placówka Pieczy Zastępczej „Korczakówka” - Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej przy współpracy Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w Ostrołęce oraz innych instytucji i organizacji pozarządowych.

Proponowane działania mają charakter długofalowy. Ich realizacja umożliwi wszechstronne objęcie pomocą rodzin niewydolnych wychowawczo oraz zapewni opiekę i wychowanie dzieciom pozbawionym opieki i wychowania przez rodziców.

Niniejsze opracowanie obejmuje swoim zasięgiem okres 3 lat i zakłada ciągłość realizacji wytyczonych kierunków działań oraz możliwość wprowadzania niezbędnych zmian wynikających z aktualnych potrzeb. Ewaluacja Programu będzie prowadzona na podstawie przekazywanej przez poszczególne podmioty informacji o zrealizowanych w kolejnych latach działaniach. Realizatorzy programu zbiorczą informację z realizacji programu będą przedkładać corocznie Radzie Miasta Ostrołęki.